

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 5CoP/56/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3121205112
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 11. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Vrtochová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2021:3121205112.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Márie Vrtochovej a sudcov JUDr. Eriky Zajacovej a JUDr. Denisa Vékonyho vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti W.: Q. X., nar. XX.XX.XXXX a Q. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín, dieťa rodičov: matky, O. W., trvale bytom W. XXX, právne zastúpenej Kanisová & Kanis Advokátska kancelária s.r.o. so sídlom Ďumbierska 3F, Bratislava a otca, Q. W., trvale bytom E. XX/X, I., právne zastúpeného Advokátskou kanceláriou JUDr. Marek Doktor, s.r.o. so sídlom Legionárska 7735/31B, Trenčín, o návrhu otca detí na nariadenie neodkladného opatrenia vo veci úpravy jeho styku s maloletými deťmi, na odvolanie matky mal. proti uzneseniu Okresného súdu Trenčín zo dňa 2. septembra 2021, č.k. 26P/91/2021-59 takto

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e .**

Žiaden z účastníkov **n e m á** nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie výrokom I. nariadil neodkladné opatrenie, ktorým upravil styk otca s maloletými deťmi tak, že : „Otec je oprávnený predbežne sa stretávať s maloletými deťmi Q. X. a Q. J. každú stredu a každú nedeľu v čase od 15.00 hod. do 18.00 hod. Styk bude realizovaný v prítomnosti matky a bez prítomnosti akejkoľvek tretej osoby, a to v trvaní troch mesiacov od vykonateľnosti tohto rozhodnutia. Po uplynutí troch mesiacov od vykonateľnosti tohto rozhodnutia bude styk realizovaný bez prítomnosti matky a akejkoľvek tretej osoby. Matka maloleté deti Q. X. a Q. J. na stretnutie s otcom riadne a včas pripraví. Za účelom realizácie styku otca s maloletými deťmi sa rodičia a maloleté deti stretnú v mieste bydliska maloletých detí. " Výrokom II. rozhodol, že toto neodkladné opatrenie trvá najneskôr do právoplatného skončenia konania vedeného Okresným súdom Trenčín pod spisovou značkou 31P/98/2020 alebo pod spisovou značkou 35P/64/2021a výrokom III. rozhodol o náhrade trov konania tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. V odôvodnení uviedol, že otec detí svojím návrhom, doručeným súdu dňa 06.08.2021, žiadal, aby súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým by upravil jeho styk s maloletými deťmi každú stredu, každý piatok a každú nedeľu v čase od 14.30 hod. do 18.00 hod. s tým, že neodkladné opatrenie bude trvať až do právoplatnosti rozhodnutia o úprave práv a povinností rodičov k maloletým deťom. Otec v návrhu uviedol, že deti pochádzajú z doposiaľ platného manželstva, rodičia však už nežijú v spoločnej domácnosti. Matka sa spolu so synmi zdržiava v dome svojich rodičov na adrese jej bydliska. Otec býva v stavbe, ide o priestory, ktoré užívali spolu s matkou a deťmi pred tým, ako sa matka rozhodla opustiť spoločnú domácnosť. Táto nehnuteľnosť je prispôbena potrebám detí, sú v nej zvyknuté a poskytuje plnohodnotný priestor pre bývanie a výchovu detí. Otec ďalej poukázal na to, že je jeho prioritou udržať si pevné väzby so synmi. Avšak toto sa ukazuje ako nemožné bez zásahu súdneho rozhodnutia. Približne od konca januára 2021 mu matka na veľké naliehanie postupne dovolila stretávať sa s deťmi dvakrát v týždni v piatok a v nedeľu približne v rozsahu 1 hodiny, pričom na týchto stretnutiach býval pravidelne

prítomný aj starý otec detí, pričom otec tak nemá žiadnu možnosť stráviť s deťmi nerušný matkou detí "vyhradený čas". Starý otec pritom počas ich stretnutí upútava pozornosť na seba a na psa, ktorého vodi so sebou, a tak otec musí takto bojovať o pozornosť detí. S matkou sa nedá dohodnúť na stretnutiach so synmi. Situácia sa od marca 2021 radikálne zhoršila, kedy matka pritvrdila vo svojich radikálnych postojoch ohľadom otcových stretnutí so synmi. Aktuálne sa stretávanie otca s deťmi uskutočňuje výlučne podľa predstáv matky detí. Matka mu nepodáva správy o deťoch a neumožňuje mu ani styk s deťmi cez videohovory. Čas vopred dohodnutého stretnutia otca s deťmi, matka detí pravidelne svojvoľne mení. V prípade čo i len málo zhoršeného počasia, matka stretnutie zruší úplne a to bez možnosti náhradného stretnutia. Matka mu neumožňuje vziať deti ani na poldenný výlet, pričom matka sama vzala dvakrát deti na dovolenku do zahraničia. Otec tak nemá možnosť vziať deti do svojho bytu. Zo správania matky otec dospel k záveru, že má snahu na deti psychicky pôsobiť tak, aby stratili svoj vzťah k otcovi. Na základe uvedených skutočností je otec presvedčený, že v danej veci je splnená podmienka odôvodnenej potreby dočasnej úpravy pomerov účastníkov. Správanie matky navyše nasvedčuje tomu, že aj v budúcnosti sa bude snažiť obmedzovať styk otca so synmi, čím bude ohrozovať a narúšať záujem maloletých detí. S matkou navyše nie je možná žiadna dohoda v tomto smere.

3. Pre účely rozhodnutia o neodkladnom opatrení sa súd oboznámil s návrhom otca na nariadenie neodkladného opatrenia, vyjadrením matky detí k návrhu otca, správou z prešetrovania pomerov zo dňa 17.08.2021, vyjadrením otca k vyjadreniu sa matky detí, obsahom spisu sp. zn. 31P/98/2020, 35P/64/2021 ako aj spisu sp. zn. 26P/91/2021 a zistil skutkový stav. Maloletý Q. X. má 3 roky, maloletý Q. J. má 2 roky, obaja pochádzajú z manželstva svojich rodičov, ktoré je doposiaľ platné. Rodičia už nežijú v spoločnej domácnosti, a to od 14.06.2020, kedy sa zo spoločnej domácnosti odsťahovala matka spolu s maloletými deťmi. Na Okresnom súde Trenčín prebieha pod sp. zn. 31P/98/2020 konanie o návrhu matky detí na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom. Matka vo svojom návrhu žiada obe deti zveriť do jej osobnej starostlivosti a otca detí zaviazat' povinnosťou prispievať na výživu staršieho syna sumou 3.000,- Eur a na výživu mladšieho syna sumou 2.000,- Eur mesačne. V uvedenej veci je vytyčený termín pojednávania na deň 23.09.2021. Ďalej na Okresnom súde Trenčín prebieha pod sp. zn. 35P/64/2021 konanie o návrhu otca detí na rozvod manželstva. Otec vo svojom návrhu žiada na čas po rozvode obe deti zveriť do osobnej starostlivosti oboch rodičov v týždenných intervaloch s tým, že otec bude zaviazaný povinnosťou prispievať na výživu staršieho syna sumou 200,- Eur a na výživu mladšieho syna sumou 150,- Eur mesačne. V uvedenej veci je vytyčený termín pojednávania na deň 04.11.2021. Matka detí vo svojom písomnom vyjadrení zo dňa 17.08.2021 okrem iného uviedla, že považuje návrh otca za nedôvodný a plne v rozpore s najlepším záujmom detí. Otec vo svojom návrhu neuviedol mnoho podstatných skutočností a tak ním podané informácie sú skreslené a neúplné. Matka ďalej uviedla, že od 01.07.2020 na Slovensku bývala v prenajatom byte, pričom sa sem presťahovala na základe príkazu svokra. Matka daný byt prenajala v úmysle, že otec, ktorý odmietol spoločné bývanie, bude aspoň občas chodiť za ňou a deťmi, ktorým sa bude aj venovať. Otec ich však nebol navštíviť ani raz. Matka uviedla, že otca opakovane prosila, aby prišiel maloleté deti pozrieť a trávil s rodinou nejaký čas, na čo otec uviedol: "Mňa nezaujímá ako bývate". V tomto období otec prišiel pred dvere bytu navštíviť iba staršieho syna, s odôvodnením, že o mladšieho syna sa nevie postarať, pretože ešte nosí plienky. Matka poukázala na to, že otcovi v styku nebráni a styk umožňuje tak, ako sa pôvodne dohodli, t. j. každý týždeň v piatok a v nedeľu. Okrem toho poukázala na to, že styk otca s deťmi sa realizuje dlhšie ako hodinu, ako aj na to, že pokiaľ zrušila styk otca so synmi, tento otcovi umožnila nahradiť. Sama matka niekoľkokrát telefonovala otcovi a navrhla mu stretnutia s deťmi, čo otec odmietol s tým, že on príde v iný deň. Pokiaľ ide o tvrdenia otca, že matka zneužíva horšie počasia na zmarenie styku, toto nie je pravda, ona sa iba snaží chrániť deti pred ochorením. Z návrhu otca je teda zrejmé, že neprihliada na najlepší záujem detí, ale preferuje svoje vlastné záujmy. Matka otcovi dňa 02.07.2020 sama navrhla, že styk sa môže uskutočniť v byte v Trenčíne, aby sa deti lepšie s otcom spoznali a to aj bez prítomnosti matky. Otec o toto neprejavil záujem. Následne od augusta 2020 do 26.01.2021 otec o deti nejavil žiadny záujem. Nezaujímalo ho ako sa deti majú, či sú zdravé alebo či niečo nepotrebujú. Otec dokonca s matkou niektoré mesiace nekomunikoval a tá nevedela, či je v poriadku. Matka priloženými správami preukázala, že otca kontaktovala a informovala ho aj o maloletých deťoch. Od januára 2021 sa styk otca s deťmi realizuje a matka v ňom nebráni. Otec o maloleté deti nikdy neprejavoval väčší záujem. Pred vlastnou rodinou otec uprednostňuje svojho otca a ich spoločné pracovné záujmy. O deti sa otec nikdy osobne nestaral, neprebaloval ich, nekočíkoval. Matke nikdy ani nepomáhal s domácimi prácami s odôvodnením, že matka mu tiež pri práci nepomáha a že si nemá myliť rozdelenie prác v domácnosti u nich a v robotníckej triede, kedy chlap pomáha pri deťoch. Z uvedeného názoru otca, tento s deťmi nikdy netrúvil čas osamote, preto ich ani nepozná, nerozumie ich potrebám a záujmom. Zároveň je jeho vzťah

k deťom veľmi formálny. Ani deti nemajú k otcovi bližší vzťah. K tvrdeniu otca, že starší syn sa k nemu pýta, matka uviedla, že otec deťom nosí na styk rôzne hračky, ktoré im však po skončení styku vezme s tým, že ak ich chcú môžu sa s nimi hrať, keď znova prídu k nemu. Po skončení styku sa deti na otca nepýtajú, ani nemajú záujem sa o ňom rozprávať. Pred každým stykom matka musí deti presvedčať a povzbudzovať k stretnutiu s otcom. Ďalším dôvodom, pre ktorý matka nechce deti nechať samotné s otcom, je obava, že otec deti vezme do Švajčiarska, ktorého je štátnym občanom. Uvedené obavy matke potvrdil sám otec, ktorý sa jej dňa 09.05.2021 vyhrážal slovami: "Nezabúdaj, že som rovnaký rodič ako ty a môžem ich bez problémov naložiť do auta a odviesť, kde len chcem." Matka má za to, že vydaním neodkladného opatrenia by došlo k poškodzovaniu práv maloletých detí. Ďalej je pravdepodobné, že by mohlo dôjsť k ich únosu alebo k nedostatočnej starostlivosti zo strany otca. Zo správy kolízneho opatrovníka z prešetrenia pomerov zo dňa 17.08.2021 mal súd za preukázané, že matka pri pohovore uviedla, že otec sa s deťmi stretáva pravidelne, každý piatok a každú nedeľu za jej prítomnosti v mieste bydliska matky. Matka je vždy tá, ktorá vynakladá iniciatívu na trávenie a vyplnenie času otca s deťmi. Podľa jej slov, otec nevie zaujať deti. Stretnutia trvajú cca 1,5 hodiny, pričom ich väčšinou ukončuje otec detí. Otec pri pohovore uviedol, že s deťmi sa chce stretávať častejšie ako dvakrát do týždňa. Otec viackrát matku kontaktoval, že chce vidieť deti, no matka mu to neumožnila. Stretnutia prebiehajú vždy na ceste v mieste bydliska matky alebo na ihrisku. Otec verbalizoval, že by deti rád zobral na výlet, prípadne aj s matkou, ktorá však s týmto nesúhlasila. Otec poukázal na to, že pri jeho styku so synmi býva prítomný aj otec matky detí. Matka s deťmi cestuje, odmieta mu však podávať informácie o tom, kam presne s deťmi ide. Matka sa bojí, aby deti neodviedol do Švajčiarska, on tam však skončil pracovný pomer, zamestnal sa na Slovensku, aby mohol byť čo najčastejšie so svojimi deťmi. Záverom správy sa uvádza, že prešetrením pomerov v oboch domácnostiach neboli zistené žiadne nedostatky. Je zrejmé, že otec sa s deťmi stretáva, avšak predstava rodičov o realizácii styku je výrazne odlišná. Kolízny opatrovník odporučil upraviť styk každú stredu a piatok od 14.30 hod. do 18.00 hod. a nepárnu nedeľu v čase od 14.30 hod. do 18.00 hod. a to prvé tri mesiace za prítomnosti matky, po uplynutí troch mesiacov bez jej prítomnosti. Otec detí vo svojom písomnom podaní k vyjadreniu matky detí k jeho návrhu zo dňa 24.08.2021 uviedol, že nie je pravdou, že by mal úmysel deti uniesť do cudziny, čo nie je možné vyvodiť zo žiadneho jeho konania a to ani v náznakoch. Otec detí mohol využiť ustanovenia Haagskeho dohovoru a domáhať sa vo Švajčiarsku (teda v krajine domicilu detí) o vydanie detí do Švajčiarska, čo však otec neurobil, naopak ukončil svoje zamestnanie vo Švajčiarsku a presťahoval sa na Slovensko, aby mohol byť v kontakte s deťmi. Tiež otec nie je štátnym občanom Švajčiarska. Taktiež nie je pravdivé ani tvrdenie o nezaujme otca o deti, čo otec považuje za účelové a preukazuje to priloženou komunikáciou. Poukázal tiež na to, že matka sama vo svojom vyjadrení uvádza, že deti chcú ísť za otcom, chcú s ním tráviť čas a majú s ním vytvorený vzťah.

4. V danej veci mal súd za to, že otec osvedčil existenciu právneho vzťahu účastníkov, právny záujem na vydaní neodkladného opatrenia, ako aj skutočnosť, že právne vzťahy účastníkov si vyžadujú dočasnú okamžitú úpravu v súvislosti s upravením styku otca s maloletými deťmi. Maloleté deti sú v súčasnosti vo faktickej starostlivosti matky, pričom ako bolo preukázané otec sa s nimi stretáva dvakrát do týždňa v rozsahu cca 1,5 hodiny vždy a prítomnosti matky prípadne jej otca. Tak otec vo svojom návrhu ako aj matka detí vo svojom vyjadrení sa k jeho návrhu uvádzajú protichodné skutočnosti. Okrem toho z obsahu spisu vyplýva, že každý z rodičov má rozdielne názory na rozsah a spôsob úpravy styku otca so synmi. Matka tvrdí, že otcovi v styku nebráni, otec tvrdí, že jeho styk s deťmi je výslovne závislý od svojvôle matky, či táto jeho styk s deťmi umožní a za akých podmienok. Tiež matka tvrdí, že otec sa o deti žiadnym spôsobom nezaujíma, otec tvrdí, že matka mu odmieta umožniť aj videohovory s deťmi. Okrem toho matka prejavila obavy z únosu detí otcom do cudziny, pričom otec uvedené popiera. Naopak poukázal na to, že sama matka s deťmi cestuje na dovolenky do cudziny, pričom on o tejto skutočnosti nie je riadne informovaný. Navyše každý z rodičov uvádza iné protichodné skutočnosti týkajúce sa ich spolužitia ako aj rozpadu ich vzťahu. Rodičia sa navzájom obviňujú, pričom obaja deklarujú najlepší záujem ich maloletých detí. Na základe uvedených skutočností mal súd za to, že je nevyhnutné neodkladným opatrením upraviť styk otca s maloletými deťmi, aby tak do vzťahov účastníkov v tomto smere bol vnesený určitý poriadok. Je nevyhnutné skonštatovať, že od útleho veku dieťaťa je potrebné budovať jeho vzťah s oboma rodičmi. Rodičia sa však za danej situácie nedokážu dohodnúť na najvhodnejšom rozsahu úpravy styku otca s deťmi, otec žiada tento styk realizovať bez prítomnosti matky, matka však na svojej prítomnosti trvá. Preto súd upravil styk otca so synmi tak ako je uvedené vo výrokovvej časti tohto rozhodnutia. Súd mal za to, že takto upravený styk bude v nevyhnutnej miere zabezpečovať udržiavanie vzťahu medzi synmi a otcom. Súd preto upravil styk počas dvoch dní v týždni v primeranom rozstupe a v rozsahu troch hodín. Styk súd upravil až od 15.00 hod. s poukazom na prípadný spánkový režim

maloletých detí. Takto upravený styk súd považuje za styk upravený v primeranom a nevyhnutnom rozsahu za účelom, aby bol v primeranej miere zachovaný kontakt a budovanie vzájomného vzťahu medzi maloletými deťmi a ich otcom. Napriek obavám matky súd styk upravil počas prvých troch mesiacov od vykonateľnosti tohto rozhodnutia za jej prítomnosti, po uplynutí tohto obdobia bez jej prítomnosti, pretože súd jej obavy z únosu detí nepovažoval za opodstatnené, pričom sám otec vyvrátil, že by mal tento úmysel, keď sa sám presťahoval zo Švajčiarska na Slovensko práve preto, aby bol bližšie k maloletým deťom. Zároveň súd vo výroku rozhodnutia vylúčil prítomnosť akejkoľvek inej osoby, okrem matky, pri úprave styku, aby tak eliminoval možné narušenie priebehu styku starým otcom maloletých detí zo strany matky detí. Navyše súd dal do pozornosti, že takáto úprava styku je iba dočasná, bude trvať do rozhodnutia vo veci samej a to buď v konaní vedenom pod sp. zn. 31P/98/2020 o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom alebo v konaní vedenom pod sp. zn. 35P/64/2021 o rozvod manželstva s príslušenstvom podľa toho, v ktorom konaní bude skôr právoplatne rozhodnuté, s poukazom na rozdielne termíny pojednávania určené v týchto veciach. Zo zistených skutočností mal súd za to, že práve pri rozhodovaní vo veci samej bude potrebné vykonať hlbšie dokazovanie na zistenie skutočne optimálneho rozsahu úpravy styku otca s maloletými deťmi, čo nie je možné vykonať v rámci rozhodovania o neodkladnom opatrení. Takisto budú vypočutí a vzájomne konfrontovaní obaja rodičia maloletých detí. Súd mal za to, že takto upravený styk je v súčasnosti v najlepšom záujme maloletých detí, čo by mali rešpektovať aj ich rodičia, pričom takto budú v nevyhnutnej miere zachované citové väzby medzi otcom a synmi. O náhrade trov konania bolo rozhodnuté podľa § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

5. Proti tomuto rozhodnutiu podala včas odvolanie matka mal. v ktorom uviedla, že styk otca s maloletými deťmi sa riadne realizuje, a to na pravidelnej báze, vždy 2 krát do týždňa, a to bez toho, aby akokoľvek zasahovala do styku otca s maloletými deťmi, aby akokoľvek obmedzovala, resp. stanovovala dĺžku styku. Je to práve otec, ktorý nie je schopný nadviazať akýkoľvek plnohodnotnejší kontakt s jeho deťmi. Otec pri kontakte doslova ignoruje maloletého J.a, nakoľko sa s ním ešte nevie pre jeho nízky vek dlhšie zahrať. Z uvedeného dôvodu sa väčšinu času počas jeho styku hrá s maloletým X., aj to iba tak, že si hádžu a kopú tenisovú loptičku. Ona dodržiava dohodu, na ktorej sa rodičia zhodli, otec bol ten, kto sa chcel stretávať s maloletými deťmi dva krát do týždňa. Maloleté deti prostredie u otca absolútne nepoznajú, nakoľko maloletý X. bol u otca na návšteve spolu tri krát ešte v lete roku 2020, teda pred tým ako sa otec o maloleté deti pol roka absolútne nezaujímal, neodpovedal na jej žiadosti o kontakt, neozval sa ani na Vianoce, neposlal deťom žiadne darčeky a ani si s nimi nezavolať. Stretávaniu otca s maloletými deťmi rozhodne nepredchádzalo žiadne veľké naliehanie, nakoľko otcovi vyhovel pokiaľ ide o jeho kontakt s maloletými deťmi hneď po jeho prvej SMS správe. O maloleté deti sa príkladne stará. Jej starostlivosť nebola nikdy spochybnená, pričom kolízny opatrovník už dva krát prešetroval u nej pomery. Dodržiavala dohodu s otcom na stretávaní sa s maloletými deťmi a v súlade s ňou umožňovala pravidelné stretávanie otca s maloletými deťmi a tak práva maloletých detí na budovanie vzťahu s otcom sú v plnej miere zachované. Nakoľko existuje vyššie uvedená dohoda medzi rodičmi a styk otca s maloletými deťmi sa riadne realizuje od momentu, kedy otec po pol roku, kedy neposlal ani jednu SMS o styk prejavil záujem, pričom má za to, že výchova a starostlivosť o maloleté deti sú ňou riadne zabezpečené, nevidí dôvod na úpravu styku otca s maloletými deťmi prostredníctvom neodkladného opatrenia. Neodkladným opatrením je možné riešiť akútne situácie, keď nie je zabezpečená starostlivosť o maloleté dieťa a hrozí, že v prípade nenariadenie neodkladného opatrenia dôjde k ujme maloletého dieťaťa na živote, zdraví alebo jeho výžive. Rozhodnutie súdu, okrem toho, že nerešpektuje súčasný stav a skutočnosť, že styk sa riadne realizuje podľa dohody rodičov, tak svojím rozhodnutím jednoznačne zasiahol aj do práv matky, keď jej defacto zakázal stráviť víkend s maloletými deťmi mimo miesta bydliska, lebo každý týždeň v nedeľu o 15.00 hod. musí byť s maloletými deťmi v mieste bydliska pripravená na stretnutie s otcom. Rozsah styku uvedený v uznesení maloletým deťom nevyhovuje. Nakoľko by maloleté deti s otcom nevydržali uznesením určený rozsah styku, z dôvodu, že otec nie je schopný a ani ochotný im zorganizovať akýkoľvek program, okrem kopania a hádzania tenisovej loptičky. V tejto súvislosti poukázala aj na správanie otca, ktorý maloletým deťom kúpil hračky, ktoré im ukazuje, ale dovolí sa im s nimi hrať iba počas styku s ním a po styku tieto hračky, aj napriek plaču maloletých detí, ktoré nedokážu pochopiť, prečo im otec hračky berie, tieto po styku maloletým deťom odoberie a povie im, že hračky budú mať u neho doma, ale musia kvôli nim prísť k nemu domov. Toto len posilňuje nedôveru maloletých detí voči otcovi, ktoré nevedia pochopiť takéto správanie otca. K tvrdeniam, že starý otec na seba upútava pozornosť počas stretnutí je smiešna, starý otec vozí maloleté deti a matku na miesta stretnutí, pretože sa jej otec vyhrážal, že môže maloleté deti zobrať do auta a odviezť kde len chce, lebo ma rovnaké rodičovské právo ako matka. Otec je štátnym občanom Rakúskej republiky, jeho otec je

občanom Švajčiarska, kde si obaja aj uvádzajú trvalý pobyt a preto mala a stále má oprávnené obavy z toho, že otec maloleté deti odvezie do Švajčiarska alebo do Rakúska. Otec by bol schopný s maloletými deťmi nadviazať plnohodnotný kontakt, keby im vymyslel nejakú zaujímavú aktivitu, tak by nemal pocit, že pes alebo starý otec alebo akýkoľvek iný faktor ovplyvňuje vzťah medzi maloletými deťmi a ním. Má zato, že vzťah a puto sa budujú bez ohľadu na okolnosti okolo nich, navyše ak by otec prejavoval úprimný záujem o deti a o doriešenie celej vzniknutej situácie, aj jeho vzťah s maloletými deťmi už mohol byť dávno na vyššej úrovni. Je to však neschopnosť otca a jeho závislosť od pokynov a názorov jeho otca, ktoré mu bránia v tom, aby si svoj život usporiadal tak, aby mohol rozvíjať svoj vzťah k deťom a aby vedel upraviť svoj vzťah k nej na úrovni rodičov ich spoločných detí. Má za to, že otec vo svojom návrhu nemohol žiadnym spôsobom nepreukázať potrebu bezodkladnej úpravy pomerov. O maloleté deti je riadne postarané, pričom nedochádza k akémukoľvek porušovaniu práv otca na styk. Má za to, že neboli splnené podmienky na vyhoviecie návrhu otca. S poukazom na vyššie uvedené má za to, že súd prvej inštancie na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a neúplne zistil skutočný stav veci, nakoľko nedostatočne bral do úvahy najlepší záujem maloletých detí, predošlé problémy, ktoré vznikali pri styku otca s maloletými deťmi. Súd prvej inštancie súčasne právnu vec nesprávne právne posúdil, keď síce aplikoval na tento prípad príslušné právne normy, ale ich nesprávne interpretoval a nebral ohľad pri rozhodovaní na záujem maloletých detí, ktorý je pri rozhodovaní o všetkých záležitostiach týkajúcich sa maloletých detí prvoradý. Súd navyše opomenul brať ohľad aj na judikatúru ESĽP, v zmysle ktorej môže nútené stretávanie maloletých detí s otcom mať za následok degradáciu vzťahu medzi maloletými deťmi a otcom, ktorý za každú cenu presadzuje realizáciu styku v zmysle aktuálne platného rozhodnutia bez toho, aby vyvinul snahu svoj neempatický prístup k maloletým deťom zmeniť. Na základe vyššie uvedeného právneho a skutkového stavu veci žiadala, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zrušil a rozhodol tak, že návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

6. Otec mal. v písomnom vyjadrení k odvolaniu matky mal. uviedol, že ani s jedným z uvedených odvolacích dôvodov nesúhlasí, je presvedčený, že súd dospel na základe predložených dôkazov k správnyim skutkovým zisteniam, právne vec správne posúdil, správne a úplne zistil skutkový stav a nebola preukázaná žiadna iná vada, ktorá mala mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, a pri svojom rozhodovaní bral jednoznačne do úvahy najlepší záujem maloletých detí, pričom prihliadal aj na rovnosť rodičovských práv k maloletým deťom. Z odvolania vyplýva a samotná matka maloletých detí to v odvolaní viackrát uvádza, že rozsah styku otca maloletých detí s maloletými deťmi určeného uznesením zodpovedá skutočnosti, nie je preto zrejmé, aký bol dôvod odvolania, keď uznesenie by v takom prípade len dočasne autoritatívne „potvrdzovalo skutočný stav veci“, ktorý samotná matka maloletých detí v odvolaní prezentuje. Z uvedeného je nepochybne zrejmé, že vyhlásenia matky maloletých detí o realizácii „riadneho a otcom požadovaného rozsahu styku otca s maloletými deťmi“ je zavádzajúce a nie je pravdivé žiadne z tvrdení matky maloletých detí, že styk otca s maloletými deťmi je realizovaný pravidelne a v súlade s dohodou matky a otca maloletých detí. Z vyjadrenia matky maloletých detí o tom, že súd uznesením „jednoznačne zasiahol aj do práv matky, keď jej de facto zakázal stráviť víkend s maloletými deťmi mimo miesta bydliska...“ vyplýva zrejme z nepochopenia významu nariadenia neodkladného opatrenia v prípade starostlivosti o deti a rovnako aj v zjavnom ignorovaní inštitútu „rovnosti práv rodičov k deťom“. Doterajší priebeh stretnutí otca s maloletými deťmi (ako bolo opísané a dokumentované v návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia a vo vyjadrení k vyjadreniu matky k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia) bol vždy poznamenaný prítomnosťou tretích osôb (okrem matky maloletých detí) a ďalšími okolnosťami a skutočnosťami rozptyľujúcimi pozornosť maloletých detí. Stretnutia s maloletými deťmi sú závislé len a len od súhlasu matky, len ona rozhoduje, kedy a koľko času a za prítomnosti ktorých ďalších osôb maloleté deti strávia v prítomnosti svojho otca, takže „vymýšľať nejaké zaujímavé aktivity“ zo strany otca by bolo absolútne kontraproduktívne. Je veľmi nekorektné zo strany matky maloletých detí tvrdiť, že otec nemá s deťmi plnohodnotný kontakt z vlastného rozhodnutia a osočovať otca z neschopnosti a závislosti od pokynov a názorov jeho otca, ktorý v osobnom spore otca a matky maloletých detí nahrá žiadnu úlohu. Je absolútne neprijateľné tvrdenie, že by stretávanie otca s maloletými deťmi mali byť „nútené“ a len vďaka uzneseniu si otec mohol „za každú cenu“ presadzovať realizáciu styku s maloletými deťmi. Z predložených dôkazov a vyjadrení v konaní je nepochybny jeho reálny záujem o maloleté deti, ako aj to, že samotné maloleté deti sa chcú s ním stretávať (čo matka samotná priznáva) a na stretnutia sa tešia a s otcom majú vytvorený pekný vzťah. Z uvedených dôvodov navrhoval, aby odvolací súd rozhodnutie okresného súdu v celom rozsahu potvrdil.

7. Matka mal. v písomnom vyjadrení k vyjadreniu otca mal. uviedla, že považuje za nepochopiteľnú argumentáciu otca, ktorý uvádza, že uznesenie len potvrdzuje skutočný stav veci. Podľa ustálenej judikatúry je však neodkladné opatrenie vo svojej podstate prostriedkom naliehavej procesnej ochrany a je určené na riešenie takých situácií, kde je potrebný rýchly zásah súdu, rýchla úprava pomerov účastníkov konania. Neexistuje právny dôvod na nariadenie neodkladného opatrenia o styku, ak sa styk pravidelne dva krát do týždňa, a to každý týždeň realizuje. Otec ním predloženej SMS komunikácii s matkou nerozporoval, že sa styk nerealizuje ale, že sa nerealizuje tak, ako to on vyžaduje. Za rovnako nepochopiteľnú argumentáciu považuje jeho vyjadrenie, že nepochopila význam nariadeného opatrenia a zjavne ignoruje podľa názoru otca inštitút rovnosti práv rodičov k deťom. V odvolaní jasne uviedla v čom považuje rozhodnutie súdu za zásah do jej práv. Je nepochybné, že keď už konajúci súd rozhodoval napriek všetkým skutočnostiam, ktoré uviedla vo svojom odvolaní, mohol styk nariadiť v jednom týždni aj počas víkendu, ale v druhom týždni mohol matke s maloletými deťmi ponechať možnosť stráviť víkend aj mimo miesta bydliska. Nepravdivé je aj tvrdenie otca, že o stretnutiach rozhoduje iba ona, stretnutia sú výsledkom dohody oboch rodičov a rozpor je iba v dĺžke týchto stretnutí, to však ale nie je dôvod v zmysle ustálenej judikatúry na nariadenie neodkladného opatrenia. Rovnako spochybňuje reálny záujem otca o maloleté deti, a to z dôvodov, ktoré uviedla na str. 3 jej odvolania a rovnako to potvrdzuje aj postoj otca ku konaniam vedeným na tunajšom súde, kde sa z doslova nezmyselných dôvodov ospravedlňuje z každého pojednávania, ktoré bolo nariadené, okrem jedného. Zatajuje svoj príjem, svoj majetok, komunikuje s matkou, ako keby bola jeho zamestnankyňou alebo podriadenou, volá na styk s maloletými deťmi policajné hliadky a podobne. Na základe vyššie uvedeného preto trvá čo do rozsahu aj odôvodnenia na podanom odvolaní.

8. Krajský súd ako súd odvolací súd vec preskúmal podľa § 65 a § 66 CMP bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 CSP a dospel k záveru, že uznesenie súdu prvej inštancie je potrebné ako vecne správne potvrdiť podľa § 387 ods. 1, 2 CSP.

9. Účelom neodkladného opatrenia je okamžite súdne riešiť vec, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery, teda ak je splnený predpoklad naliehavosti požadovanej úpravy, ktorá vyžaduje okamžitý zásah súdu. Neodkladné opatrenie je právnym inštitútom procesného práva, ktoré možno vydať za predpokladu, že sú aspoň osvedčené základné skutočnosti umožňujúce záver o pravdepodobnosti a dôvodnosti nároku, ktorému má byť poskytnutá súdna ochrana a súčasne, že sa jedná o stav, kedy vec neznesie odklad, kedy je potrebný okamžitý zásah súdu formou neodkladného opatrenia. Neodkladné opatrenie si vyžaduje naliehavosť takéhoto opatrenia, osvedčenie danosti práva a nevyhnutnosť potreby takejto úpravy. Predpokladom jeho nariadenia je teda existencia tak naliehavej potreby operatívneho zákroku, ktorá neznesie odklad a vyžaduje bezodkladnú úpravu pomerov.

10. Neodkladné opatrenie vo veciach starostlivosti o maloletých slúži na poskytovanie rýchlej, efektívnej, ale zásadne len dočasnej úpravy rodinnoprávnych vzťahov. Dočasnosť opatrenia spočíva v tom, že sa ním neprejudikujú práva účastníkov konania, ani tretích osôb, pričom pri jeho nariaďovaní prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení. V dôsledku toho, sa tu nezisťujú všetky tie skutočnosti, ktoré má mať súd zistené pred vydaním rozhodnutia vo veci samej, pretože takéto dokazovanie presahuje rámec konania v časti o nariadenie neodkladného opatrenia, keďže je v rozpore so zmyslom okamžitej a rýchlej ochrany dieťaťa. Z tohto dôvodu zákon ani nepredpokladá, aby pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení, súd vykonával dokazovanie (§ 322 CSP). Je postačujúce, pokiaľ sú okolnosti, od ktorých sa odvodzuje opodstatnenosť návrhu, aspoň osvedčené.

11. V danom prípade mal odvolací súd zhodne so súdom prvej inštancie za preukázané, že sú splnené podmienky na nariadenie neodkladného opatrenia. Otec mal. osvedčil existenciu právneho vzťahu účastníkov, právny záujem na vydaní neodkladného opatrenia a osvedčil aj skutočnosť, že právne vzťahy účastníkov si vyžadujú dočasnú úpravu, ktorá bude v záujme maloletých detí. Teda aj podľa názoru odvolacieho súdu v danej veci bolo potrebné upraviť styk otca s maloletými deťmi do rozhodnutia súdu vo veci samej, a to buď v konaní vedenom pod sp. zn. 31P/98/2020 o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom alebo v konaní vedenom pod sp. zn. 35P/64/2021 o rozvod manželstva s príslušenstvom podľa toho, v ktorom konaní bude skôr právoplatne rozhodnuté. Odvolací súd sa zhodne so súdom prvej inštancie stotožnil so skutkovými a právnymi dôvodmi návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Z obsahu spisu mal odvolací súd zhodne so súdom prvej inštancie za osvedčené, že maloleté deti sú v súčasnosti vo faktickej starostlivosti matky, pričom ako bolo preukázané otec sa s nimi stretáva dvakrát do týždňa v rozsahu cca 1,5 hodiny vždy v prítomnosti matky prípadne jej otca. Tak otec vo svojom návrhu ako aj vo vyjadrení k odvolaniu, tak aj matka detí vo svojom vyjadrení sa k jeho návrhu ako aj v podanom odvolaní uvádzajú protichodné skutočnosti. Okrem toho aj odvolací súd mal z obsahu spisu osvedčené, že každý z rodičov má rozdielne názory na rozsah a spôsob úpravy styku otca so synmi (matka len v jej prítomnosti a na 1,5 hod. a otec bez

prítomnosti matky a na dlhší čas). Matka ako vo vyjadrení k návrhu otca ako aj v podanom odvolaní tvrdí, že otcovi v styku nebráni, otec tvrdí, že jeho styk s deťmi je výslovne závislý od svojvoľe matky, či táto jeho styk s deťmi umožní a za akých podmienok. Tiež matka tvrdí, že otec sa o deti žiadnym spôsobom nezaujíma, otec tvrdí, že matka mu odmieta umožniť aj videohovory s deťmi a pri styku je vždy prítomný otec matky. Okrem toho matka prejavila obavy z únosu detí otcom do cudziny, pričom otec uvedené popiera. Naopak poukázal na to, že sama matka s deťmi cestuje na dovolenky do cudziny, pričom on o tejto skutočnosti nie je riadne informovaný. Rovnako mal aj odvolací súd za osvedčené, že rodičia sa navzájom obviňujú, pričom obaja deklarujú najlepší záujem ich maloletých detí. Na základe uvedených skutočností dospel súd prvej inštancie správne k záveru, že je nevyhnutné neodkladným opatrením upraviť styk otca s maloletými deťmi, aby tak do vzťahov účastníkov v tomto smere bol vnesený určitý poriadok. Súd prvej inštancie správne konštatoval, že od útleho veku dieťaťa je potrebné budovať jeho vzťah s oboma rodičmi. Odvolací súd zdôrazňuje, že je nepochybné, že obaja rodičia majú rovnaké práva a povinnosti k dieťaťu a nie je možné práva niektorého z rodičov bezdôvodne obmedziť. Na druhej strane rodičia, ktorí žijú oddelene, sa fakticky nemôžu neobmedzene podieľať na starostlivosti o dieťa a stýkať sa s dieťaťom, pretože rozsah ich práv (právo stretávať sa s dieťaťom) je obmedzené rozsahom práv druhého rodiča. Spôsob, akým si budú oddelene žijúci rodičia uplatňovať svoje práva voči mal. dieťaťu zákon v prvom rade necháva na ich dohode, ktorá však musí byť v súlade so záujmom mal. dieťaťa. Pri úprave práv a povinností rodičov k mal. dieťaťu nie sú prvoradé záujmy rodičov a ich predstavy, s kým má dieťa bývať, ale práve záujem dieťaťa, ktoré sa do nepriaznivej situácie svojich rodičov dostalo bez akéhokoľvek zavinenia. Pokiaľ sa rodičia nedokážu sami dohodnúť na úprave stretávania, musí tento čas upraviť súd. Nemôže byť výlučne v kompetencii matky určovať, kedy a za akých podmienok bude otec tráviť čas s maloletými deťmi, vtedy nejde o dohodu, tak ako nesprávne namietala matka mal. v odvolaní, že u nich existuje dohoda, preto nie je dôvod na nariadenie neodkladného opatrenia. Keďže sa rodičia za danej situácie nedokážu dohodnúť na najvhodnejšom rozsahu úpravy styku otca s deťmi, otec žiada tento styk realizovať bez prítomnosti matky, matka však na svojej prítomnosti trvá, súd prvej inštancie správne upravil styk otca počas dvoch dní v týždni v primeranom rozstupe a v rozsahu troch hodín. Odvolací súd mal zhodne so súdom prvej inštancie za to, že takto upravený styk bude v nevyhnutnej miere zabezpečovať udržiavanie vzťahu medzi synmi a otcom a takto upravený styk aj odvolací súd považuje za styk upravený v primeranom a nevyhnutnom rozsahu za účelom, aby bol v primeranej miere zachovaný kontakt a budovanie vzájomného vzťahu medzi maloletými deťmi a ich otcom. Napriek obavám matky rovnako súd prvej inštancie správne upravil styk počas prvých troch mesiacov od vykonateľnosti rozhodnutia za jej prítomnosti, po uplynutí tohto obdobia bez jej prítomnosti, pretože ani odvolací súd jej obavy z únosu detí nepovažoval za opodstatnené, pričom sám otec vyvrátil, že by mal tento úmysel, keď sa sám presťahoval zo Švajčiarska na Slovensko práve preto, aby bol bližšie k maloletým deťom. Zároveň súd prvej inštancie správne vo výroku rozhodnutia vylúčil prítomnosť akejkoľvek inej osoby, okrem matky pri úprave styku, aby tak eliminoval možné narušenie priebehu styku starým otcom maloletých detí zo strany matky detí. Čo sa týka námietky matky mal. uvádzanej v odvolaní, že súd svojim rozhodnutím jednoznačne zasiahol aj do práv matky, keď jej defacto zakázal stráviť víkend s maloletými deťmi mimo miesta bydliska, lebo každý týždeň v nedeľu o 15.00 hod. musí byť s maloletými deťmi v mieste bydliska pripravená na stretnutie s otcom, odvolací súd túto v tom to štádiu konania nepovažoval za opodstatnenú, nakoľko sama matka mal. detí v odvolaní uvádza, že styk sa realizoval podľa dohody dva krát v týždni a to v piatok a v nedeľu, teda sama akceptovala stretnutia otca s maloletými deťmi každú nedeľu, len v inom časovom rozmedzí, ktoré určovala ona sama. Odvolací súd mal teda zhodne so súdom prvej inštancie za to, že takto upravený styk je v súčasnosti v najlepšom záujme maloletých detí, čo by mali rešpektovať aj ich rodičia, pričom takto budú v nevyhnutnej miere zachované citové väzby medzi otcom a synmi.

12. Odvolací súd záverom dodáva, že toto rozhodnutie je len dočasného charakteru, pričom poukazuje na to, že o úprave práv a povinností k maloletým deťom bude rozhodnuté vo veci samej, buď v konaní vedenom pod sp. zn. 31P/98/2020 o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom alebo v konaní vedenom pod sp. zn. 35P/64/2021 o rozvod manželstva s príslušenstvom podľa toho, v ktorom konaní bude skôr právoplatne rozhodnuté, v ktorých konaniach súd vykoná všetky potrebné dôkazy. V konaní o nariadenie neodkladného opatrenia sa preto okolnosti len osvedčujú a vychádza sa zo stavu, ktorý existuje v čase nariadenia neodkladného opatrenia. Pre neodkladné opatrenie je teda rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie. Obidvaja rodičia si však musia uvedomiť, že ich prvoradou úlohou je prispievať k vytvoreniu priaznivých podmienok nevyhnutných pre zdravý, psychický a fyzický vývoj maloletých detí, teda v prvom rade je potrebná komunikácia medzi rodičmi a ich spolupráca týkajúca sa maloletých detí, pričom nedodržiavaním týchto pravidiel, tak ako tomu je v danom prípade, rodičia poškodzujú predovšetkým svoje deti.

13. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

14. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolania musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).